

Nr 47.

Av herr **Bergman m. fl.**, om ökat anslag till föreläsning- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande.

Till föreläsning- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främjande m. m. anslogs för budgetåret 1931/1932 ett belopp av 200,000 kronor. Av hänsyn till statsfinansernas prekära läge har beloppet sedermera år efter år nedskurits, för 1932/1933 till 140,000 kronor och för nu löpande budgetår 1933/1934 ända till 95,000 kronor. Man var allmänt övertygad att härmed ha uppnått den gräns nedanför vilken ingen regering skulle finna det rimligt att gå. Men trots dessa våldsamma nedprutningar på ett så nyttigt och välbehövt anslag överraskas man vid innevarande riksdag av Kungl. Maj:ts proposition att ytterligare nedsätta anslaget, och det ända ned till 50,000 kronor, i strid icke blott mot centralförbundets för nykterhetsundervisning yrkande (som gick ut på 140,000 kronor.) utan även i strid mot kungl. skolöverstyrelsens förslag, som innebär oförändrat anslag jämfört med innevarande år, nämligen 95,000 kronor.

Sedd i belysning av jämförelsen med de hundratals miljoner kronor staten inhöstar genom alkoholbeskattningen, för att ej tala om att denna väl torde tåla någon stegring, förefaller denna oerhörda beskärning av nykterhetsupplysningsverksamheten, föreslagen av en regering som man haft anledning betrakta som nykterhetsvänlig, i sanning häpnadsväckande. Den innebär ett uppenbart lamslående av denna verksamhet i en tid, vars allvar manar till de kraftigaste ansträngningar för nykterhetssträvandets förstärkning.

Genom samverkan av de bästa och sakkunnigaste krafter har man nyss fått ett utmärkt material till föreskriven skolundervisning i alkoholfrågan. Om åtminstone det anslag som för i år utgår bibehålles, blir det möjligt att i någon mån förverkliga den uppgjorda planen att vid särskilda för lärare avsedda konferenser göra detta material fruktbarande och ge de avsedda anvisningarna för dess utnyttjande vid undervisningen. Skulle anslaget däremot nedskrivas på sätt i propositionen föreslås, kan icke ens den vanliga upplysnings- och instruktionsverksamheten upprätthållas utan måste för vidsträckta delar av landet nedläggas, ännu mindre något nytt åtgöras.

Enligt en enhällig mening inom riksdagens nykterhetsgrupp och säkerligen långt utanför dess leder bör riksdagen i enlighet med kungl. skolöverstyrelsens förslag låta det bero med den redan i och för sig oerhörda minskning detta anslag undergick vid sistlidna riksdag och icke medgiva den för hela verksamheten ödesdigra ytterligare nedskärning som nu föreslås. Det har ju förut rätt en glädjande enighet om vikten av nykterhetssakens främjande på upplysningens väg, medan olika meningar helt naturligt gjort sig gällande om lagstiftningsåtgärder av olika slag. Men skall nu även just det för upp-

lysningsverksamheten så betydelsefulla anslaget nedsättas till en obetydlig-
het, så bidrager man i hög grad till försvagande av folkets motståndskraft
mot de förödande och nedbrytande dryckesseder, som för närvarande söka
återvinna den mark de genom en landsomfattande och kraftfull nykterhets-
rörelse i glädjande grad hade förlorat. Här föreligger ett exempel på statlig
sparsamhet på en punkt, där vad man förlorar blir vida mer än det lilla
som man sparar in.

Skolöverstyrelsen har tillstyrkt även ett annat begärt och av Kungl. Maj:t
avvisat anslag, nämligen till en ny upplaga av den nu i det närmaste ut-
gångna 1924 utkomna, för lärare avsedda »Handbok i alkoholfrågan» som
utarbetats av doktor Th. Dahlgren med tillhjälp av folkskolinspektören K.
Nordlund och professor E. Sjövall, men som nu 10 år senare givetvis be-
höver ytterligare överses. Givetvis är även detta anslagskrav mycket be-
hövligt, men då vi anse det viktigt att framför allt söka förhindra den ödes-
digraste indragningen och då något års dröjsmål med en ny upplaga — då
den gamla dock ej ännu är helt utgången — torde låta försvara sig, vilja
vi icke på denna punkt nu yrka någon ändring i Kungl. Maj:ts förslag. Vi
yrka därför endast den ändring i jämförelse med Kungl. Maj:ts förslag att
anslaget till föreläsnings- och instruktionsverksamhet för nykterhetens främ-
jande icke ytterligare nedsättes utöver de starka nedsättningar som succes-
sivt ägt rum de bägge senaste åren.

På grund av vad sålunda anförts yrka vi,

att riksdagen måtte besluta att till föreläsnings- och instruk-
tionsverksamhet för nykterhetens främjande m. m. (se punkten
nr 3 å sid. 258 i bilagan till årets statsverksproposition, åttonde
huvudtiteln) anslå det av kungl. skolöverstyrelsen tillstyrkta
beloppet 95,000 kronor,

att vid bifall till detta förslag öka det av Kungl. Maj:t äskade
extra reservationsanslaget å 239,000 kronor för undervisnings-
och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande
med 45,000 kronor till 284,000 kronor.

Stockholm den 20 januari 1934.

C. A. Carlsson.

Oscar Ericson.

J. Bergman.

Joh. Larsson

i Örbyhus.